GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.
„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.
Pe unŭ anu 12 fior., pe şése luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése luni 18 fr., pe trei luni 9 francĭ.

ANULŬ XLVII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.
ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 89. *Joi 7 (19) Iunie* **1884.**

Braşovŭ în 6 (18) Iunie.

Alegerile pentru parlamentulŭ ungurescŭ sunt pe sfêrşite.

Astăḑi, 6 (18) Iuniu, alegŭ vre-o şése oraşe din Ungaria şi doue judeţe din Transilvania, alŭ Bistriţă-Năsăudului şi alŭ Têrnavei marĭ, unde guvernéză ca nisce adevĕrate paşale unŭ baronŭ şi unŭ conte maghiarŭ, amêndoi vestiţĭ ca duşmanĭ ai némului romănescŭ. Mâne şi în ḑilele de 21 şi 22 Iuniu vorŭ mai alege câteva oraşe şi vre-o doue comitate şi comedia constituţiunală tisaistă va fi finită.

Românii din Transilvania n'au luatŭ parte la acéstă învălmăşélă electorală. Cei ce au mersŭ la urnă la poruncă şi duşi de subprefecţĭ cu gendarmii nu represintă voinţa poporului românŭ ardelénŭ. Ajunge că tótă suflarea de sine stătătóre românéscă din Ardealŭ a protestatŭ, prin abţinere dela urna electorală, contra despotismului, ce bântuie acéstă nenorocită ţéră de 17 anĭ încóce. Numai cei ce s'au abţinutŭ remăindŭ credincioşi programei naţionale şi hotărîrilorŭ conferenţei nóstre potŭ fi consideraţĭ ca adevĕraţĭ representanţĭ ai voinţei poporului românŭ din Ardélŭ.

Asemenea se póte ḑice şi cu privire la Românii din Bănatŭ şi din Ţéra ungurésсă, că nu aceia dintre ei suntŭ adevĕraţii representaţĭ ai voinţei poporului românŭ, carĭ s'au pusŭ în serviciulŭ guvernului duşmanŭ declaratŭ alŭ naţiunei nóstre, ci cei ce au luptatŭ cu energiă la alegerĭ în strînsă solidaritate pentru candidaţii naţionalĭ românĭ de sine stătătorĭ.

Dintre aceştĭ candidaţĭ numai trei au pututŭ fi aleşĭ până acum: generalulŭ Traianŭ Doda la Caransebeşŭ, Vincenţiu Babeşiu la Sasca şi Petru Truţa la Baia de Crişŭ.

Volniciele şi terorismulŭ, ce s'au esercitatŭ de cătră organele guvernului la alegerĭ, aşa că şi oposiţiunea maghiară s'a îngrozitŭ de ele, ér de altă parte slăbiciunile proprie ale fraţilorŭ noştri, lipsa de disciplină şi de solidaritate, ce au dovedit'o parte din ei tocmai în unele ţinuturĭ unde poporulŭ românŭ locuesce în masse mai compacte, ne esplică în destulŭ de ce Românii bănăţenĭ şi ungurenĭ n'au putută alege mai mulţĭ deputaţĭ naţionalĭ de sine stătătorĭ.

Din Bogşa montană, unde a fostŭ candidatŭ de către partida naţională română d. Brediceanu, n'amŭ căpĕtatŭ până în acestŭ momentŭ nicĭ o scire mai detailată, dér se vede din telegrama ce amŭ primit'o erĭ, că Românii naţionaliştĭ s'au luptatŭ voinicesce. Contra-candidatului guvernamentalŭ Ladislau Tisza a trebuitŭ sĕ aibă maioritatea cu orĭ ce preţŭ. Cei ce au puterea în mână decidŭ în asemenĭ împrejurărĭ şi astfelŭ fù scosŭ, Dumneḑeu mai scie cum, Tisza Laczi din urnă cu şése voturĭ maioritate, deşi în faptŭ, după cum spune telegrama, Brediceanu a avutŭ mai multe voturĭ.

Alegerea d-lui Traianŭ Doda şi a d-lui V. Babeşŭ este unŭ viu protestŭ contra acestorŭ fărădelegĭ şi contra asuprirei, sub care geme poporulŭ bănăţanŭ. Nu credemŭ ca sĕ mai fie vr'unŭ cercŭ electoralŭ, unde sĕ se fi presentatŭ cincĭ mii de alegĕtorĭ, ca în Caransebeşŭ, ca se aclameze pe adoratulŭ lorŭ representantŭ. Totŭ astfelŭ puţine cercurĭ vorŭ fi în tótă Transilvania şi Ungaria, carĭ se fi doveditŭ atâta desinteresare şi entusiasmŭ pentru causă, ca cerculŭ în care a fostŭ alesŭ d. Babeşŭ.

Alegĕtorii românĭ din Caransebeşŭ şi din Sasca au fosŭ la înălţime, nu mai puţinŭ şi alegĕtorii românĭ din Baia de Crişŭ. Ei au salvatŭ onórea naţională a Românilorŭ din Bănatŭ şi ţéra ungurésсă.

Salutămŭ decĭ cu bucuriă resultatulŭ alegerei din aceste cercurĭ electorale, considerându-lŭ ca unŭ bunŭ semnŭ pentru viitorŭ!

Scirĭ telegrafice.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Pesta, 18 Iunie. — Resultatulŭ alegerilorŭ este următorulŭ: 205 liberalĭ, 66 independenţĭ, 16 antisemiţĭ, 12 naţionalĭ, 10 carĭ nu aparţinŭ nicĭ unui partidŭ. Aḑĭ s'a alesŭ în Clusiu Alexandru Hegedüs, în Gyergyo St. Miclăuşŭ Petru Dobranszki, Carolŭ Eötvös, care îşĭ pusese candidatura în Nagy Körös a căḑutŭ.

Berlinŭ, 18 Iunie. — Scirĭ sigure afirmă, că la Bagdad domnesce o bólă epidemică, de care morŭ fórte repede ómenii; bóla se manifestă prin nisce bube mortale.

Telegramă particulară a „Gaz. Trans.“

Bistriţa, 18 Iunie.

In cerculŭ Năsĕudului Românii au observatŭ resistenţa pasivă la alegerĭ. Ciocanŭ a repăşitŭ dela candidatură şi a fostŭ în urma acésta aclamatŭ de vreo doi trei alegĕtorĭ străinĭ Ungurulŭ Viszolyi.

In cerculŭ Bistriţei curge lupta între candidaţii Brauner şi Flüger. Nu se scie încă care din doi va reeşi.

Cronica evenimentelorŭ politice.

Astăḑi sunt la ordinea ḑilei conferinţele şi comisiunile europene, de aceea nu ne vomŭ mira décă conflictulŭ, care s'a născutŭ între Bulgaria şi între Sêrbia se termină printr'o comisiune europénă, care va merge la loculŭ de céртă. Amêndouĕ părţile litigante s'au delacratŭ, că se vorŭ supune bucurosŭ verdictului unei comisiunĭ europene imparţiale.

* * *

O telegramă de la Parisŭ ce amŭ publicat'o în numĕrulŭ trecutŭ ne spune, că camera francesă a respinsŭ amendamentulŭ privitorŭ la liberarea elevilorŭ din academii de serviciu militarŭ. Acestŭ amendamentŭ n'a cerutŭ, ca tinerii dela institutele mai înalte sĕ fie cu totulŭ eliberaţĭ, căcĭ acésta n'ar corespunde nicĭ de cum sistemului de armare generală; a cerutŭ însĕ ca sĕ li se reducă durata serviciului militarŭ, ca sĕ nu fie siliţĭ sĕ facă trei anĭ în armată. Ministrulŭ de resbelu însĕ s'a opusŭ şi a ḑisŭ, că şi cei ce se dedică sciinţelorŭ şi artelorŭ sĕ pórte puşca pe spate totŭ atâta timpŭ ca şi ceilalţĭ, carĭ n'au privilegiulŭ culturei mai înalte. Ministrulŭ s'a răzimatŭ pe aceea că „Roma belicósă a învinsŭ pe Grecia cea cultă.“ Este caracteristicŭ că Francesii ar voi sĕ facă aḑĭ décă ar puté şi din pietri soldaţĭ. Ministrulŭ de rĕsboiu a învinsŭ în cameră cu cererea sa, care ni se pare nejustă, pentru ca a cere dela toţĭ elevii academiilorŭ, ca sĕ petrécă trei anĭ cu armata însémnă a împedică ori-ce cariеră scientifică. De aceea se crede, că senatulŭ va respinge votulŭ maiorităţii camerei şi va relnă şi va votă amendamentulŭ respinsŭ de ea.

* * *

Maioritatea liberală a parlamentului anglesŭ a refusatŭ de a dă dreptulŭ de votŭ femeilorŭ, carĭ plătescu dare. Sunt fórte interesante datele statistice ce s'au produsu cu ocasiunea discusiunei asupra acestei propunerĭ. In Anglia numĕrulŭ femeilorŭ este cu 800,000 mai mare decâtŭ acela alŭ bărbaţilorŭ şi 3,000,000 femei nemăritate îşĭ câştigă singure pânea de tóte ḑilele. Intre acestea din urmă se află nu mai puţinŭ decâtŭ 357,000 croitorese, 36,000 sunt persóne cu etablismente şi de sine stătătóre; nenumĕrate mii de femei ducŭ casa lorŭ de sine stătătóre; numĕrulŭ fetelorŭ bĕtrâne (spinsters), carĭ traescŭ din cametele capitalului este legionŭ; 123,000 sunt învĕţătóre. Numĕrulŭ alegĕtorilorŭ femeescĭ s'ar fi urcatŭ la 500,000, între carĭ 450,000 ar fi fete bĕtrâne, carĭ se înţelege, că ar propune sĕ se aducă o lege pentru întroducerea căsătoriei obligătóre. Lucru fórte naturalŭ. Nu şcimŭ décă a fostŭ prudentŭ din partea lui Gladstone şi a maiorităţii sĕ-şĭ atragă mânia feteloru bĕtrâne din Anglia refusându de a-le dă dreptulu de votu.

* * *

Din Haga, Olanda, se anunţă, că, îndată ce se va deschide cestiunea succesiunii la tronŭ, neatêrnarea Olandei póte sĕ fie fórte ameninţată. Acum se vede, că călĕtoria din anulŭ trecutŭ la Londra a regelui şi reginei Ţĕrilorŭ-de-josŭ n'a avutŭ numai scopulŭ de a asistă la cununia surorei reginei Ema cu prinţulu Albany, ci de-a lua óre-care mĕsurĭ în privinţa succesiunii. Wilhelmŭ III e hotărîtŭ sĕ înduplece congresulŭ de a recunósce pe mica princesă Wilhelmina ca viitórea regină a Ţĕrilorŭ-de-josŭ, şi în acestŭ scopŭ sĕ instituéscă o regenţă în frunte cu regina Ema. Pentru realisarea scopului e destinatŭ unu fiu alŭ principelui de Edinburg ca bărbatŭ alŭ viitórei regine şi de aceea miculŭ principe va fi crescutŭ şi educatŭ în Olanda, pentru ca sĕ se familiariseze cu ţéra şi locuitorii ei, ca astfelŭ sĕ nu pară cu totulŭ străinŭ. Regele Wilhelm III lucréză în deplină armoniă cu curtea din Londra, care între Belgia şi Olanda a esoperatŭ o intimă apropiare.

* * *

In trei rêndurĭ a provocatŭ Anglia pe Sultanŭ, ca sĕ trimită trupe turcescĭ spre a pacifică séu a ocupă Sudanulŭ. Sultanulŭ a primitŭ în principiu dér tóte detailurile, precum şi trimiterea trupelorŭ au dat'o în grija Porţii. După acea Anglia a provocatŭ Pórta, ca sĕ grăbéscă a trimite trupe, dér Pórta din nou a începutŭ a face obiecţiunĭ din causa detailurilorŭ. După aceea Anglia se adresă a treia óră încăcéstă causă, cândŭ apoi Pórta rĕspunse printr'o notă. Vĕdêndŭ Gladstone, ce agitaţiune şi ce turburare au produsŭ în Anglia aceste demersuri începŭ sĕ denege tóte. In 12 Iuniu Granville trimese o notă aspră la Constantinopole, prin care opresce pe Turcĭ de a mai interveni în Sudanŭ şi le face grele imputărĭ şi ḑice, că Anglia totdeuna a fostŭ amiculŭ Turciei şi nicĭ odată n'a meritatŭ ca Turcia sĕ se arĕte atâta de bănuitóre faţă de Anglia şi sĕ i facă imputărĭ atâtŭ de grave pentru administraţiunea anglesă în Egiptŭ.

* * *

Se crede, că cu căderea Berberului invasiunea Mahdiului în Egiptŭ e neînlăturabilă. Totulŭ depinde de sórtea Dongolei, unde abia mai suntŭ 1200 de ómenĭ cu câteva tunurĭ. Ḑiarulŭ „Times“ află, că 35,000 de insurgenţĭ suntŭ în mişcare spre Dongola şi că acéstă localitate va cădé în mâna lorŭ încă înainte de începutulŭ postului (25 Iunie). Maiorulŭ Kitschner, care comandéză în Korosco, ca unulŭ ce cunósce fórte bine ţéra şi locuitorii ei, ḑice că pericolulŭ e cu multŭ mai mare decâtŭ credea chiar şi elŭ la începutŭ. Cădêndŭ Dongola, in-

vasiunea în egiptŭ nu se mai póte împedecá. Calea e deschisă şi localitatea Assuanŭ nu se póte menţiné. Décă trupele anglese arŭ merge spre Suachimŭ şi Berberŭ, arŭ puté ajunge la Chartum în acelaşĭ timpŭ, în care Mahdiulŭ ar fi înaintea Cairului, de unde, a ḑisŭ elŭ, şi va face viitorulŭ Pelerinagiu. Profetulŭ a începutŭ sĕ-şĭ îmbrace ómenii sĕi în uniformă, care constă dintr'unŭ caftanŭ lungŭ cu mânecile largĭ, la peptŭ şi la spinare brodate cu firŭ tricolorŭ în formă de cuadratŭ, la brêu atêrnă sabia, pe capŭ cu tarbuşŭ cu o cruce albastră ca semnŭ distinctivŭ.

Cronica ḑilei.

După câte aflămŭ, causa opririi lânii şi peilorŭ crude la punctulŭ Predelŭ ar fi epizootia de vite, ce ar fi isbucnitŭ în judeţulŭ Dorohoiŭ în România. Până în acestŭ momentŭ nu scimŭ, décă cu certificate de provenienţă din alte ţînuturĭ ale României se póte séu nu importá cu drumulŭ de ferŭ séu cu carĕle. Onorabila nóstră cameră de comerciu ar face unŭ mare serviciu, décă ar interveni şi fără întârḑiare ar încunosciinţa publiculŭ despre acésta.

*

Dintre Românĭ s'au mai alesŭ deputaţĭ: în Şugatag (Maramureşŭ) Sigmund Ţiplea tisaistŭ; în Zorlenţŭ George Sêrbu tisaistŭ; în Oraviţa Ghidiu naţ. a obţinutŭ 798 voturĭ, resultatulŭ finalŭ nu se scie. In Lugoşŭ nu s'a alesŭ Românŭ, ci comitele Bissingen tisaistŭ. Destulŭ de tristŭ!

*

In numĕrulŭ de erĭ amŭ făcutŭ cunoscutŭ publicului, că deja s'au afişatŭ la oficiulŭ de dare listele pentru taxarea dării pe venitŭ. Aflămŭ, că în parte mare taxarea e nedréptă şi decĭ e în interesulŭ contribuabililorŭ sĕ mérgă până la 20 Iuniu st. n. se veḑă, cum e pusŭ fiecare la dare. Comisiunea pentru taxarea dării 'şĭ începe lucrarea sa în ḑiua de 21 Iuniu st. n. şi anume: Sâmbătă în 21 Iuniu st. n. se tratéză reclamaţiunile zidarilorŭ, argintarilorŭ şi mĕsarilorŭ dela Nr. 1—63 din liste; Lunĭ în 23 Iuniu st. n. ale móşelorŭ, tinichigiilorŭ, birjarilorŭ, măţarilorŭ şi preţuitorilorŭjudecătorescĭ dela Nr. 63—178; Marţĭ în 24 Iuniu st. n. ale portăreilorŭ (esecutorilorŭ judecătorescĭ) şi cismarilorŭ dela Nr. 179—228; Mercurĭ în 25 Iuniu st. n. ale cismarilorŭ dela Nr. 229—294. In numerii viitorĭ vomŭ continuá.

*

Cetimŭ în »Românulŭ,« că în sala Senatului s'a ţînutŭ Vinerĭ séra o întrunire de senatorĭ şi deputaţĭ ai maiorităţii. S'a discutatŭ propunerea d'a se da corónei României venitulŭ a douĕ-spre-ḑece moşii ale Statului, care este de peste 600,000 lei. Aceste moşii vorŭ fi administrate de către Corónă, care va avé şi dreptulŭ d'a tăia pădurile de pe dênsele. Administrătorii acestorŭ moşii nu vorŭ fi consideraţĭ ca funcţionarĭ ai Statului. Au susţînutŭ acésta propunere d-nii generalŭ Leca, N. Dimancea, And. Vizanţie, Dim. Ghica, C. Nacu şi I. C. Brătianŭ. Au vorbitŭ contra domnii M. Schina şi I. Rădulescu, carĭ au ḑisŭ, că acésta înzestrare a Coronei nu este oportună. Totuşĭ s'a luatŭ otărîrea de a se presintá Camerilorŭ unŭ proiectŭ de lege în acéstă privinţă

*

Dnii C. A Rosetti şi Dim. Brătianu au avutŭ o lungă conferire, ḑice „România liberă,« asupra situaţiunii de astăḑĭ a ţĕrii şi a direcţiunii ce a apucatŭ guvernulŭ dela unŭ timpŭ încóce. Se aşteptă în curêndŭ unŭ manifestŭ din partea acestorŭ domnĭ.

*

Carlota Leria, spune »Românulŭ,« tinĕra cântăreţă română, cântă la Londra la »Royal italian opera« alăturĭ cu Paulina Lucca, cu de Reszke, Cotogni, Tremellis. Ḑiarele angleze vorbescŭ de Leria cu multă laudă. »The Daily News« a salutatŭ cu calduróse cuvinte debutulŭ tinerei romănce pe scena operei din Londra.

*

Ḑiarele grecescĭ anunţaseră, că fostulŭ ministru de agricultură alŭ Austriei, baronulŭ Petrino, a muritŭ de curêndŭ la moşia sa din Bucovina, lăsândŭ tótă averea sa de trei milióne universităţii din Atena »N. fr. Presse« comunică, că nu fostulŭ ministru a muritŭ, ci vĕrulŭ sĕu baronulŭ Nicolau Petrino, a muritŭ la moşia sa Waszkoutz în Bucovina. Baronulŭ Nicolau Petrino a lăsatŭ averea sa de peste unŭ milionŭ florinĭ universităţii din Atena, dar numai în casulŭ, cândŭ fiulŭ sĕu naturalŭ ar muri nelăsândŭ nicĭ unŭ copilŭ după sine.

*

»Doina« comunică, că mai mulţĭ membri ai societăţii musicale »Uniunea chorală", împreună cu preşedintele G. Brătianu, dorescŭ a avé o baladă în versurĭ privitóre la eroulŭ Românilorŭ ardelenĭ Avramŭ Iancu, pe care sĕ se întocméscă o bucată musicală.

»Noi credemŭ, ḑice »Doina,« că nimenĭ n'ar puté reuşi mai bine în descrierea vitejiei şi măreţelorŭ fapte ale eroului de peste Carpaţĭ, de câtŭ fraţii Ardelenĭ. Recomandămŭ dar acéstă nobilă dorinţă a confraţilorŭ artiştĭ tuturorŭ poeţilorŭ românĭ, carĭ dorescŭ a-şĭ imortalisá memoria cu a fericitului măestru, care va reuşi dintre aspiranţĭ. Ne vomŭ îndeplini sacra datoriă publicândŭ poesia ş'apoi bucata musicală, care va fi mai bine reuşită.«

*

»Doina,« fóiă musicală şi literară, ce apare în Bucurescĭ, publică următórele condiţiunĭ privitóre la concursulŭ unei Doine.«

1. Doina trebue sĕ aibă originalitatea şi caracterulŭ melodiilorŭ române, scriindu-se astfelŭ după cum o cântă muntenii moldovenĭ. 2. Sĕ se scrie ritmatŭ. 3. Acompaniamentulŭ sĕ corespundă naturei melodielorŭ române. fără a înfăţişá ţĕsĕturĭ de natură contrariă. 4. Variaţiunile suntŭ admise numai întru câtŭ ele nu schimbă caracterulŭ de melodiă română, ci sĕ represinte o ţĕsătură din acelaşĭ materialŭ. 5. Concursulŭ se va ţiné la 15 Septembre. 6. Piesele se vorŭ primi la redacţiunea ḑiarului până la 14 Septembre. 7. Orĭ cine póte participá la concursŭ, fără distincţiune de naţionalitate. 8. Numele concurentului sĕ fie sigilatŭ spre a fi invisibilŭ până la luarea definitivei resoluţiunĭ. 9. Comisiunea va fi formată din cincĭ membri ai învĕţămêntului musicalŭ din Bucurescĭ. 10. Premiulŭ va constá din venitulŭ unei representaţiunĭ, ce se va întocmi la 15 ḑile după resultatulŭ concursului.

*

Diarele din Bucurescĭ află, că congresulŭ internaţionalŭ de antropologiă prehistotică şi de arheologiă, care şi-a ţinutŭ ultima sesiune la Pesta, a hotărîtŭ a'şĭ lua, pentru anulŭ viitorŭ,ca tĕrêmŭ alŭ cercetărilorŭ sale, România.

Mai întâiu se alesese Grecia. Dér' fie pentru că acésta ţeră este una din cele mai adêncŭ esplorate de archeologĭ, fie din alte considerante, s'a înlocuitŭ cu România, unde o mulţime de probleme noui se presintă curiosităţii ómenilorŭ de sciinţă.

In adevĕrŭ, ar fi fórte interesantŭ a afla părerea unui Lubbock, Owen, Wirchoff, Oppert, Cartailhac, Topinard, etc., asupra amestecului de rasse în ţéra nóştră, asupra domenielorŭ séu aşa ḑiselorŭ moşoróie, etc.

*

Din Monaco se scrie, că unŭ medicŭ elveţianŭ, care-şĭ perduse tótă averea sa în joculŭ de cărţĭ, nerĕmânêndu-i nicĭ măcar atâta cu ce sĕ se întórcă acasă, s'a sinucisŭ. Până acum în sesonulŭ acesta s'au întêmplatŭ 32 de astfelŭ de casurĭ.

*

In ḑilele acestea s'a contractatŭ unŭ rămăşagŭ ciudatŭ. Pianistulŭ Peru s'a prinsŭ, că are sĕ cânte pe pianulŭ sĕu în colivia delei a domesticitorului Pezon. Peru va cânta bucăţĭ din Beethoven şi Chopin.

Corespondenţa nóstră din Comitate.

Abrudŭ, în 13 Iuniu.

Astăḑĭ s'a făcutŭ şi la noi alegerea deputatului pentru dieta unguréscă. Alegĕtorii românĭ din acestŭ colegiu totdéuna au fostŭ conscii de drepturile lorŭ, şi dela 1869 încóce cu ne însemnate escepţiunĭ, totdéuna şi la tóte alegerile au esecutatŭ cu scrupulositate conclusele conferinţelorŭ naţionale. De astă dată însĕ sunt în plăcuta posiţiune a vĕ relatá, că nicĭ din Abrudŭ nicĭ din Roşia, cu atâta mai puţinŭ din Corna nu s'a presentatŭ la actulŭ alegerei nicĭ măcarŭ unŭ singurŭ românŭ.

Spre onórea alegĕtorilorŭ românĭ din acestŭ cercŭ vinŭ dară a constatá, că conclusele conferinţei electorale naţionale din 1 Iuniu a. c. au fostŭ executate la noi în înţelesulŭ strînsŭ alŭ cuvêntului, deşi participarea unui comerciantŭ românŭ la banchetulŭ datŭ în onórea candidatului guvernamentalŭ ne făcea a crede la începutŭ, că completa solidaritate a Românilorŭ din acestŭ colegiu va fi pătată prin participarea aceluia şi la actulŭ alegerei, pentru că se vorbea că s'arŭ fi angagiatŭ la aşa ceva. — Acéstă însĕ nu s'a împlinitŭ, şi spre cea mai viuă a nóstră satisfacţiune, pre lângă tóte opintirile primariului, respectivulŭ comerciantŭ a rĕmasŭ solidarŭ cu noi.

Nu sciu, evenimentele barbare din Cluşiu şi Secuime, séu indiferentismulŭ, a reţinutŭ dela actulŭ alegerei şi pe cetăţenii maghiarĭ; pentru că din 190 alegĕtorĭ la urnă nu s'au înfăţişatŭ nicĭ 30, şi aşa domnulŭ Hegedüs care a esoperatŭ ruperea Cornei de Abrudŭ, şi prin acea delăturarea Românilorŭ dela comuna şi fondulŭ pisetalŭ, a putatŭ fi alesŭ a treia óră de deputatŭ alŭ Abrudului,

Castorŭ.

Cluşiu, la 17 Iunie 1884

Erĭ după ameḑĭ pe la 3 óre, mai mulţĭ lucrătorĭ de ḑi stricau în diferite strade ale Cluşiului pardosela cu o iuţime estraordinară. Décă trecătoriulŭ nu ar fi pututŭ observá pe lângă fie-care grupă de atari »meşterĭ-strică« şi câte unŭ pandurŭ poliţianŭ, séu cum i mai numescŭ pe la noi: »Mihaszna-András,« ar fi pututŭ uşorŭ cugetá că aceia nu voiescŭ nici mai multŭ nicĭ mai puţinŭ, decâtŭ a inprovisá o ploiă de pietrii, ca bună oră cea dela 1 Iunie.

Nu preste multŭ însĕ putéi vedé cum se ridică, din locurile, de unde scotéu pétră, câte unŭ pociumbŭ grosŭ, în lungime de câte unŭ metru şi mai bine, şi în timpŭ de vr'o douĕ óre tóte stradele principale fură îngrădite, douĕ strade carĭ conducŭ în strada Mănăşturului erau chiarŭ încuiate prin porţĭ pasagere. „Hm!" auḑiamŭ întrebându-se mulţĭ, »óre ce se întêmplă pe aici, se face circŭ séu panoramă?« Nici eu nu eramŭ în curatŭ; deodată zărescŭ unŭ profesorŭ de universitate fugêndŭ dela o grupă la altă, dispunêndŭ, comandândŭ, cu unŭ cuvêntŭ frămêntându-se, şi cugetamŭ că acesta nu póte fi nicĭ directore de circŭ, nicĭ proprietarŭ de panoramă, sciamŭ că se ocupă multŭ cu politica de corteşire póte mai multŭ, decâtŭ cu sciinţa, sciamŭ multe despre dlui, şi veḑĭ bine, eu cu mintea Românului cea de pe urmă, numai târḑiu mĕ deşteptai, că acela-i vr'unŭ preşedinte la comisiunea de alegere a unui cercŭ, şi că tóte acestea se pregătescŭ pentru alegerea de deputaţĭ dietali, care se va întêmplá mâne. Imĭ săltá inima de bucuriă, vĕḑêndŭ că ce constituţionali sunt compatrioţii nostrii. şi în neastêmpĕrulŭ meu n'am închisŭ nicĭ unŭ ochiu tótă nóptea.

Sosi şi ḑiua multŭ dorită. Astăḑĭ la 9 óre a. m. s'a începutŭ comedia. Tótă miliţia din Cluşiu e consemnată. Atâtŭ la sala de teatru şi de baluri a oraşului (pentru cerculŭ I de alegere), câtŭ şi la casa oraşului (cerc. II de alegere), sunt postate câte douĕ companii de soldaţĭ, afară de aceea cordónele sunt tóte păzite de soldaţĭ şi patru strade încuiate de totŭ, încâtŭ ómenii cu séu fără lucru trebuiau sĕ facă ocolurĭ mari ca sĕ pótă ajunge, la ţinta mergerei lorŭ. Garda principală e întărită prin o companiă de pedestrĭ şi unŭ escadronŭ de husarĭ. Tóte stradele şi podurile sunt păzite de miliţiă. Patrule de husari şi gendarmariă circuléză prin totŭ oraşulŭ, şi 3 ómenĭ adunaţĭ la unŭ locŭ sunt imediatŭ împrăştiaţĭ. Totŭ Cluşiulŭ are aparinţa unui câmpŭ de luptă şi apoi se ḑice, că sĕ face alegerea de deputaţĭ pentru dieta ungară!

Nu scii sĕ rîḑĭ séu sĕ te îngrozescĭ la vederea ăstorŭ tragi-comedii constituţionale! Crîşmele sunt pline de alegĕtorĭ şi corteşĭ, stradele pline de cască-gurĭ. Birjele cu corteşii şi alegĕtorii prinşĭ alérgă una după alta în susŭ şi în josŭ, crucişŭ şi curmedişŭ, n'ai puté aflá o birjă nicĭ pentru cincĭ fl. pe oră... »Marĭ şi minunate sunt lucrurile mânilorŭ tale Tisza!"

Alegerile decurgŭ în unele cercurĭ, lupta-i înverşunată. Până acuma în ambele cercurĭ cu baionetele la spate. Mâne mai multŭ, póte că voi fi şi în plăcutá posiţiă, de a vĕ comunicá şi lucrurĭ mai interesante picanterii electorale, etc.

Justus.

Căpuşulŭ de câmpiă, 1 Iunie.

In comuna Uroiului-sĕcuescŭ, din protopopiatulŭ Mureşului, prin stăruinţa proprietarului d. Ioanŭ Corneliu Codârcea în anulŭ 1883/4 s'a renovatŭ şi măritŭ biserica şi s'a cumpĕratŭ 2 clopote noue. Numitulŭ domnŭ proprietarŭ a contribuitŭ nu numai cu sfatulŭ, îndemnândŭ pre consătenii sĕi, ci şi de 422 fl. Consătenii recunoscĕtorĭ, mulţămescŭ numitului domnŭ donatorŭ. D-ḑeu sĕ-i rĕsplătéscă fapta sa demnă de tótă lauda şi esemplulŭ sĕu sĕ aibă mulţĭ imitătorĭ în multe comune lipsite.

Unŭ sciutorŭ.

Corespondenţă part. din Bucovina.

Stupca, 12 Iuniu.

O ḑi de amintire.

A trecutŭ unŭ anŭ de cândŭ zelosulŭ tinĕrŭ bucovinênŭ zace în mormêntŭ. O perdere fórte mare nu numai pentru Românii bucovinenĭ, ci şi pentru cei din alte părţĭ, carĭ l'aŭ cunoscutŭ. Viaţa sa s'a stinsŭ pré curêndŭ. Elŭ a lăsatŭ în urmăşĭ unŭ locŭ deşertŭ. Românii l'au jălitŭ şi simţescŭ adêncŭ pierderea unui tinĕrŭ plinŭ de activitate. Ḑilele i-au fostŭ scurte, lungŭ însĕ drumulŭ pe care a călcatŭ.

In 9 Iuniu st. n. s'a ţînutŭ în Stupca parastasulŭ anualŭ pentru decedatulŭ nostru compositorŭ. Liturghia fù sĕvêrşită de către părintele Constantinŭ Morariu. După liturghiă începù în cimitirŭ, la mormêntulŭ decoratŭ, parastasulŭ. Ca funcţionarĭ au fostŭ protopopulŭ din ţinutulŭ Homorului cu patru preoţĭ. Unŭ numĕrŭ mare de diferite persóne din Homorŭ, Suceva şi Rădăuţĭ venise sĕ asiste la acéstă tristă serbare. Satulŭ întregŭ, micŭ şi mare umpluse cimitirulŭ. Ceremonia religiósă era la fine. Părintele Constantinŭ Morariu, unŭ amicŭ vechiu şi intimŭ alŭ rĕposatului se suì pe o estradă şi începù cuvêntarea sa. A făcutŭ biografia întrégă a lui Ciprianŭ Porumbescu. A arĕtatŭ activitatea lui pe terenulŭ musicei şi a arĕtatŭ ce lecună rĕmâne Românilorŭ din causa morţii compositorului iubitŭ. — Vorbia oratorulŭ şi vorbia aşa de frumosŭ, aşa de pĕtrundĕtorŭ, încâtŭ toţĭ plângéu. Părintele Iracliu Porumbescu erá sdrobitŭ de du-

rere, căcĭ odorulŭ, ce l'amŭ perdutŭ e fiulŭ sĕu.... Imediatŭ după ce finì oratorulŭ oraţiunea sa, s'a cântatŭ cântecul tricolorului. O strofă din acestŭ cântecŭ o cântà corulŭ gimnasiului din Suceava, er alta elevii şi elevele din scóla primară din Stupca. Erá ceva pĕtrundĕtorŭ şi inima ţi-se rupea de durere, cândŭ ascultai, cum cântau micii băeţĭ şi copile cu sêmţŭ românescŭ acea composiţiă frumósă. La strofa ultimă,

Şi cândŭ fraţilorŭ m'oi duce
Delā voi. ş'a fi sĕ morŭ,
Pe mormêntŭ atuncĭ se-mĭ puneţĭ
Mândrulŭ nostru **tricolorŭ**.

depuse stud. jur. d. Lazarŭ Grigorovicĭ unŭ tricolorŭ mare pe mormêntulŭ celebrului Bucovinenŭ. De pe o altă estradă vorbí d. Lazarŭ Grigorovicĭ în numele societăţii academice »Junimea.« A amintitŭ loculŭ însemnatŭ pe care-lŭ ocupá Ciprianŭ Porumbescu în mijloculŭ tineretului românŭ, a amintitŭ despre meritele sale pentru intemeiarea societăţii »Arborósa« şi sprijinirea societăţii »Junimea;« a arĕtatŭ câtŭ de multŭ ilŭ iubeu şi venerau colegii şi cunoscuţii, şi în numele societăţii adresà familiei multŭ întristate cuvinte de condolenţă şi finì oraţiunea prin cetirea telegramelorŭ, adreselorŭ dela diferite societăţĭ şi a epistolelorŭ private, dintre carĭ şi una dela d. **Vasile Alexandri**, eră celelalte din diferite părţĭ ale Bucovinei, Transilvaniei, României, Italiei, Germaniei şi Rusiei; tóte adresate venerabilului părinte ce-şĭ plânge neîntreruptŭ fiulŭ.

După acéstă vorbire se adresà d. I. Bumbacŭ cătră onoratulŭ şi numerosulŭ publicŭ în numele studenţilorŭ Românĭ dela gimnasiulŭ Sucevei. In urmă împărţì stimatulŭ părinte alŭ neuitatului Porumbescu la scolarii sĕrmanĭ din Stupca haine, pĕlării şi rechisite de scrisŭ.

Aşa se finì acéstă ḑi în amintirea compositorului Ciprianŭ Porumbescu. **Fie'ĭ memoria neştersă!**

Corespondentulŭ.

„Liberele alegerĭ" în Ungaria.

Ḑiarului »Egyertértés« i se scrie următórele:

De sĕptĕmânĭ şi lunĭ întregĭ ḑiarele gemŭ de scirile, ce arată ruşinósele manipulaţiunĭ ale organelorŭ guvernului şi ale funcţiunilorŭ de prin comitate, carĭ ne arată cum se falsifică resultatulŭ alegerilorŭ, şi cum se punŭ liberei alegerĭ pedecĭ din partea acestorŭ organe. Nicĭ scandalulŭ ce s'a petrecutŭ în Gyergyó-St-Miclăusŭ, nicĭ cele din Cluşiu séu din comitatulŭ Hontului, nicĭ unulu nu sĕ póte asĕmĕná cu actele comise de viceşpanulŭ şi de protonotariulŭ comitatului Vesprimŭ, care pe lângă acestea mai e încă şi preşedinte electoralŭ, şi de mai mulţĭ subalternĭ ai lorŭ înaintea şi în decursulŭ alegerilorŭ. Despre cele multe tăcemŭ, căcĭ asemenea lucrurĭ amŭ mai vĕḑutŭ sub guvernulŭ lui Tisza, dar ne prinde mirarea şi constatămŭ că tristŭ lucru este, cândŭ vedemŭ, că legea se póte eludá aşa precum s'a întêmplat acésta astăḑĭ în Vesprimŭ, şi chiar din partea acelora, carĭ ar fi fostŭ chiămaţĭ a împedecá acte nelegale observându-le la alţii. Ovaţiunile făcute lui Eotvos Miercurĭ erau atâtŭ de imposante, încâtŭ nimenea nu sĕ îndoia de resultatulŭ alegerilorŭ. Insĕ în vreme ce Eotvös fu primitŭ de partisanii sĕi şi-şĭ desfăşurá programa, viceşpanulŭ cu protonotarulŭ şi alţii umblau prin comuna vecină Marko şi au făcutŭ têrgŭ bunŭ, pe cum vĕḑurămŭ mai în urmă. Suntemŭ informaţĭ din isvorŭ sigurŭ că le-aŭ succesŭ a cumpĕrá cu 1500 fl. 98 de voturĭ din comuna Markó. Afară de aceste părăluţe au mai făgăduitŭ bieţilorŭ svabĭ din Markó livedile Capitulului pentru păşune. In alte comune le va fi succesŭ mai puţinŭ acésta manoperă. Vicespanulŭ, ce e dreptŭ, a publicatŭ în totă forma ordonanţa ministrului de interne privitóre la alegerĭ, însĕ celŭ ce a batjocurit'o acela a fostŭ cu deosebire însuşĭ vicespanulŭ.

»Et nunc venio ad fortissimum virum.« A sositŭ ḑiua alegerilorŭ. Diregĕtorii, preoţii, arendatorii capitulului şi cei episcopescĭ, cumpĕraţiĭ şi terorisaţiĭ cu unŭ cuvêntŭ toţĭ aceia, carĭ vedeau, că existenţa le atêrnă mijlocitŭ séu ne mijlocitŭ de votulŭ celŭ vorŭ da, — s'au înşirătŭ sub stegulŭ lui Kisovics, candidatŭ alŭ partidei tiszaiste. Cam pe la 7 partida independentă a lui Eotvos erá în maioritate, cândŭ de odată o plóe, ce a duratŭ numai v'ro 8—10 minute, împrăştia poporulŭ adunatŭ lângă şétra electorală. Dér mulţĭ din oposiţiune au statŭ pe locŭ, ca sĕ controleze actulŭ alegerei.

Autorităţile ca se scape şi de aceştia i-au împrăştiatŭ, prin soldaţĭ călăreţĭ. Sĕ nasce o incurcală mare Soldaţii, conformŭ ordinului primitŭ dela superiorĭ, dau în poporulŭ fără scutŭ, ca în pere moi cu latulŭ săbiilorŭ, dar' cu deosebire femeile şi copii gustă din dulcile drepturĭ electorale, dăruite de contituţiune, şi aplicate pe spatele lorŭ cu săbiile soldaţilorŭ. In urma acestorŭ brutalităţĭ alegĕtorii cautŭ scăpare în cârciuma din apropiere, călcându-se unii pe alţii în picióre; ér soldaţii pedestri după ei, spargŭ ferestrile cârciumei cu paturile puscilorŭ. Cei din lăuntru auḑindŭ sgomotulŭ acesta şi gândindŭ, că soldaţii au puşcatŭ în poporŭ, cu strigăte groznice dau năvală afară şi căutândŭ sĕ scape, rupŭ şi spargŭ totŭ ce li se aflá în cale. Mai mulţĭ s'au rănitŭ, câţĭ-va chiar fórte greu. Trei copii numai decâtŭ au trebuitŭ sĕ fie transportaţĭ la spitalŭ. Cam pela 8 óre cândŭ liniştea sĕ restabilise, s'a putută convinge orĭcine, că tóte acestea a fostŭ înscenate de mai înainte.

In vreme ce oposiţiunea se afla în acestŭ nespusŭ chaosŭ, tiszaistii au isbutitŭ să mai prindă câţĭ-va votanţĭ şi Kisovics avé maioritate de 7 voturĭ. Dar partida lui Eotvos mai avea 16 alegĕtorĭ, carĭ nu votaseră încă, însĕ li s'a închisŭ uşa localului electoralŭ dinaintea nasului. Când aceştĭ 16 au pretinsŭ de a fi admişĭ la votare, preşedintele electoralŭ a declaratŭ, că voturile nu se mai primescŭ. Astfelŭ s'a declaratŭ de alesŭ Kisovics guvernamentalŭ. Vice-spanulŭ a plecatŭ la oficiulŭ telegraficŭ acompaniatŭ de 16 soldaţĭ, ca sĕ anunţe lui Tisza Colomanŭ triumfulŭ strălucitŭ. Cu tote escorta de 16 soldaţĭ poporulŭ esacerbătu erá p'aci sĕ atace pe domnulŭ vice-spanŭ.

Aşă a învinsŭ guvernulŭ în Vesprimŭ la 13 Iunie 1884!

Negreşitŭ, că totŭ cam asemenea se vorŭ fi petretrecutŭ lucrurile la alegerea dintre candidatulŭ partidei naţionale Bredicénu şi contrarul sĕu cendidatulŭ guvernului.

Unŭ consiliu pentru fete.

Ḑiarele, fără care aḑĭ mai că nu putemŭ trăí, au misiunea de a lumina pe ómenĭ. Unele însă îşĭ uită de chemarea lorŭ şi adeseorĭ, ceea ce scriu nu e tocmai mângăitorŭ.

In ḑilele acestea amŭ cetitŭ într'unŭ ḑiarŭ, ce se pretinde a fi seriosŭ, unŭ articolŭ, care mĕ întristà multŭ. Criticândŭ cu asprime viţurile timpului, nu cruţă nicĭ pe tinerele fete, ca şi cum unŭ casŭ specialŭ, ce i se va fi întêmplatŭ criticului, l'ar îndreptăţi sĕ facă o admoniţiune atâtŭ de aspră tuturorŭ fetelorŭ. Iată ce scrie între altele: »Nu este óre de compătimitŭ de a vedé toaleta şi mândria tinerelorŭ fete, de care la fiecare pasŭ te înpedecĭ de ele, aruncândŭ privirĭ insolente, carĭ parŭ a batjocorí pe trecĕtorŭ? In societăţĭ le vedemŭ totŭ aşa de puţinŭ modeste, aspre la cuvêntŭ, dându-şĭ aparenţa unorŭ dragonĭ femeescĭ . . . Acéstă schimbare a tinerelorŭ fete e şi urîtă şi întristàtóre. Părinţii trebue sĕ supravegheze asupra lorŭ şi sĕ nu-şĭ uite, cum erau mai înainte fetele tinere: simplŭ îmbrăcate, modeste, sĕmĕnândŭ mai multŭ gingaşei viorele, decâtŭ spinósei rose, reservate, vorbindŭ puţinŭ şi drăgălaşe fără a voí. Specia din ḑiua de aḑĭ nu observă, că decă atragŭ pe bărbaţii, carĭ voescŭ sĕ-şĭ petrécă, respingŭ pe cei ce voiescŭ sĕ se căsătorescă. Chiarŭ cei mai uşurei în cele din urmă le întorcŭ spatele.«

Criticulŭ, cum vedemŭ din aceste rêndurĭ, e pré aspru, e chiar rĕutăciosŭ. Eu nu credŭ, că fetele aḑĭ au decăḑutŭ atâtŭ de multŭ. Decă modestia nu împodobesce pe tóte tinerele fete, apoi permită-mĭ criticulŭ a-i spune, că nicĭ insolenţa nu se póte imputá tinerelorŭ fete. Sĕ bage bine de semă rĕutăciosulŭ criticŭ, sĕ nu confunde insolenţa cu simţĕmêntulŭ de demnitate alŭ fetelorŭ.

Eu le sfătuescŭ sĕ cugete seriosŭ asupra acestei acusaţiunĭ, şi mai cu semă acelea, care póte n'au sciutŭ până acum că modestia e una din petrile cele mai scumpe din corona femeei, sĕ se gândescă la urmările funeste ce le-ar aduce după sine mândria şi lipsa de modestiă.

Apucăturile rele se potŭ ocolí şi înlăturà prin muncă şi prin cetirea de cărţĭ bune şi instructive, carĭ nobilează simţămintele inimei. Tinerele fete sĕ întrebe la împrejurărĭ pe cei mai bĕtrênĭ, sĕ le céră sfatulŭ lorŭ, mai cu semă în alegerea cărţilorŭ de cetitŭ. Chemarea femeei nu e nicĭ de cum a face pe **dragonulŭ** criticului de mai susŭ, ci a ferici pe cei ce o 'nconjóră. Tata şi mama sĕ fie fericiţĭ prin atenţiunea şi respectulŭ ce le dămŭ, soţulŭ sĕ devină fericitŭ prin credinţa şi afecţiunea nóstră, prin îngrijirile şi preveninţele ce îi datorămŭ; prin blândeţe şi supraveghere de adevĕrată mamă sĕ dămŭ copiilorŭ crescere şi educaţiune, care sĕ-i fericéscă; ca stăpâne sĕ fimŭ indulgente şi bune cu servitorii nostri. Sĕ ne uitămŭ chiar pe noi pentru binele aprópelui, acesta este menirea femeei.

O drăgălaşă amică a mea avé ca devisă: a face fericitŭ, şi a nu causa nimĕrui, neplăcerĭ. Fericirea e tocmai ca o minciă elastică, se reîntórce la cine o trimite. Deosebirea de clasă nu esistă, îndată ce virtuţile sunt aceleaşĭ. A ne dá »aerŭ măreţŭ,« este a ne degradá; Infăţişarea nóstră sĕ fie convenabilà, toaleta sĕ fie potrivită şi modestă, purtarea corectă, nimicŭ exageratŭ şi excentricŭ. Bunele maniere sĕ nu ne lipséscă în nicĭ unŭ casŭ. Espresiunile sĕ ne fie mĕsurate, sĕ nu clevetimŭ şi sĕ nu despreţuimŭ, căcĭ nimicŭ nu este mai vulgarŭ. Cândŭ vomŭ face tóte acestea, vomŭ fi şi noi stimate şi respectate.

Ella
o amică a tinerilorŭ fete.

Diverse.

† Carolŭ Contele Grüne. — In 15 l. c. a. a rĕposatŭ în Baden aprópe de Viena contele Grünne fostulŭ adjutantŭ alŭ împĕratului, care în timpulŭ absolutismului a jucatŭ unŭ rolŭ insemnatŭ politicŭ. Carolŭ L. Grünne conte de Pinchard se născu la Viena 25 Augustŭ 1808 şi era fiulŭ generalului de cavaleriă contele Filipŭ Ferdinandŭ Grünne. In anulŭ 1828 întrà în regimentulŭ de Ulanĭ Nr. 3 archiducele Carolŭ ca locotenentŭ şi făcu iute carieră, aşa că până la 1843 ajunse colonelŭ la regimentulŭ de Ulanĭ Nr. 2. Cu acésta denumire urmà îndată chemarea sa în fruntea curţii archiducelui Stefanŭ. La 1847 fu numitŭ consiliarŭ intimŭ, după aceea şambelanŭ pe lângă archiducele Franciscŭ Iosifŭ, care după ce se făcu împĕratŭ ilŭ numí la 1850 adjutantŭ generalŭ şi şefulŭ cancelariei militare. Acestŭ postŭ însemnatŭ ilŭ ţinù Grünne până la 1859, cândŭ se făcù mare-scutarŭ, care postŭ ilŭ ţinù până la 1875. Numele rĕposatului Grünne este strînsŭ legatŭ cu istoria austriacă şi anume cu perióda reacţiunii din anii 1850—60.

Concordatulŭ a fostŭ epera contelui Grünne, prelaţii cu Raucher în frunte se puseră la spatele lui şi elŭ esecutà opera. Era feudalŭ din creştetŭ până în talpe şi avé puţină ideă şi şi puţinŭ sentimentŭ pentru binele poporului. Slăbiciunile omenescĭ elŭ le sciá de minune sĕ le esploateze în interesulŭ partidei sale. După ce s'a întrodusŭ constituţionalismulŭ Grünne a decăḑutŭ. Pentru politică elŭ erá mortŭ, nicĭ partisanii sĕi nu-lŭ mai inţelegéu. Familia împĕrătéscă îi păstrase totuşĭ o reminiscinţă amicală până în momentulŭ ultimŭ. De doi anĭ de ḑile contele Grünne erá damblagiu, ceea ce mai pe urmă i-au şi curmatŭ firulŭ vieţii. Grünne a avutŭ mare influenţă şi asupra sórtei poporului românŭ din Austria, cândŭ erá tare şi mare.

*

O reclamă engleséscă. — Se scie, că Americanii suntŭ cei mai meşterĭ în reclame, dar de astădată i-a întrecutŭ unŭ Englesŭ. In ḑilele acestea, unŭ bĕtrânŭ trecea pe o stradă călare spre parculŭ Hyde. Se întêlnesce cu unŭ cunoscutŭ şi începe a vorbi. In acestŭ momentŭ unŭ lipitorŭ de afişe pe zidurĭ, avêndŭ cu şine cleiu şi o mulţime de afişurĭ, prin care recomandá hamurile, frênele sale etc., s'apropià de cei doi ómenĭ, carĭ povestéu şi le lipì pe spate câte unŭ afişŭ, fără ca ei sĕ observe, şi lipitorulŭ, care încă erá călare se depărtà repede. Cei doi călăreţĭ, carĭ stătuseră de vorbă, se duseră la loculŭ de călăritŭ, unde se aflau dame şi bărbaţĭ eleganţĭ ce călăréu. Aceştia, cândŭ vĕḑură pe cei doi călăreţĭ afişaţĭ, începură a ríde cu hohotŭ. Abia atuncĭ cei doi aflară ce batjocură le-a făcutŭ lipitorulŭ de afişe.

*

Casa Vestalinelorŭ în Roma. — Lângă biserica Sânta Maria Liberatrice din Roma s'a desgropatŭ o întrégă galeriă cu sculpturĭ antice, care se póte numí Atriulŭ Vestei cu statuele marilorŭ Vestaline. In coridorulŭ subvesticŭ alŭ Atriului s'au găsitŭ 16 statue de marmoră, 8 pieestale, bucăţĭ marĭ de colóne, oruamente şi tapete de marmoră de diferite colorĭ. In totalŭ s'au găsitŭ până acum în casa Vestalinelorŭ 21 de statue şi resturĭ, 13 piedestale cu înscripţiunĭ. Partea nordostică a Atriului s'a găsitŭ cu totulŭ gólă; de aci s'au desgropatŭ, în suta a 15-ea seu 16-ea, 14 piedestale de statue de ale Vestalinelorŭ, ale cărorŭ inscripţiunĭ suntŭ reproduse în »**Corpus-Inscriptionum Latinarum.**« Inscripţiunile de pe şese piedestale găsite deunăḑĭ suntŭ dedicate Marei Vestaline **Flavia Publicia**, care a oficiatŭ în anii 247 până la 257 d. Chr. După cum arată inscripţiunile, cele mai multe statue suntŭ monumente de recuuoscinţă cătră numita Mare Vestelină.

*

Bróscă în stomacŭ. — In spitalulŭ »Rochus« din Pesta s'a primitŭ în ḑilele acestea o muncitóre anume Caterina **Hegedüs**, care susţine că are o bróscă în stomacŭ. După părerea ei, a înghiţit'o acum unŭ anŭ bêndŭ apă şi orĭ ce încercare de a o omorî a fostŭ zădarnică. Adeseorĭ şi-a pusŭ petri marĭ pe stomacŭ, credêndŭ că va striví brósca, dar n'a putută isbutí şi decĭ s'a dusŭ în spitalŭ, ca sĕ o scape de ea. Până acuma încă nu se scie ce are femeea în stomacŭ.

*

Somnŭ în parlamentŭ. — In Londra se află de câtva tîmpŭ regele maurŭ **Tauhiao**. Deunăḑĭ s'a dusŭ cu căpeteniile sale în parlamentŭ. In camera comunelorŭ, după ce au fostŭ presentaţĭ câtorva deputaţĭ, Maurii se aşeḑară în galeria streinilorŭ, ca sĕ asculte desbaterile. Efectulŭ acestora asupra lorŭ a fostŭ, că ei au adurmitŭ, şi începură a sforăí aşa de tare, încâtŭ a trebuitŭ se fie duşì de acolo. Ei visitară camera lorḑilorŭ, biblioteca, coridórele şi în urmă restaurantulŭ, unde gustară câteva. De aci fură duşĭ pe teraţă, de unde privíră oraşulŭ şi Tamisa, interesândŭ în modŭ deosebitŭ pe regele. In urmă Tauhiao şi tovăraşii sĕi au fostŭ fotografiatĭ.

Bibliografiă.

Au eşit de sub tipar »Predice pentru Duminecele de peste anŭ,« compuse şi lucrate după catechismulŭ lui Deharbe, de **Vasiliu Cristea**, preotulŭ Zalnocului. Tomulŭ I. coprinde predice de la Dumineca Vameşului şi Fariseului până la Dumineca X după Rosalii. Cei ce dorescŭ a avé acestŭ opŭ pe preţulŭ de 1 fl. 55 cr., se vorŭ adresá la numitulŭ preotŭ în T. Szarvad, p. u. Tasnád.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Raţiociniulŭ

comitetului arangiatorŭ alŭ concertului împreunatŭ cu balŭ, arangiatŭ în 1 Martie st. n. a. c. de societatea de lectură »Iulia« a junimei române dela universitatea din Cluşiu pentru augmentarea fondului sĕu.

(Urmare.)

5. Gherla: colect. Reverendulŭ D. Sabinu Coroianu teol. abs., dela M. St. d-nĭ: Cineva 2 fl., Demetrîu Coroianu 1 fl. 30 cr., Red. »Amiculŭ Familiei« 5 fl., Iosifŭ Popŭ subjude cerc., Iuliu Simonŭ teologŭ abs., Lazarŭ Huza not. diecesanŭ, Georgiu Paşca prof. seminariale, D-şóra Emilia Lupu, Eusebiu Cartice prof. de s. teologia, Gregoriu Stetiu adv., Îoanŭ Popŭ preotŭ rom. cat., N. N., D-şóra Ludovica Huza câte 1 fl.; V. G. Borgovanu prof. preparand. 80 cr., Ioanŭ Georgiu, V. Pordea secret. episc., Vasiliu Suciu docente, Titu Ghiaşia, Baldi orologeriu câte 50 cr., M. Şerbanŭ canonicŭ 40 cr., la olaltă 22 fl.

6. Bistriţa: colect. spect. D-nu Antoniu Georgiu asesorŭ la sedria orf., dela M. St. D-nĭ: Antoniu Georgiu Gabr. Manu adv., Danila Lica câte 2 fl. Doroteiu Cimbulea, Nic. Besianu, Andreiu Hanganu c. r. supra-locotenente câte 1 fl., la olaltă 9 fl.

7. Câmpenĭ: colect. spect. Dnu Dr. Absolonŭ Todea adv., dela spect. D-na Sabina Todea 2 fl., D-şóra Sabina Andreica 50 cr., M. St. D-nĭ Ioane Todea, Iuliu Poruţiu, Löwy Davidŭ, Löwy Sigmondŭ, Gerasimŭ Candrea adv., Nicodimŭ Cothisielu, Georgiu Candrea câte 1 fl., la olaltă 10 fl. 50 cr.

8. Tohanulŭ v.: colect. M. St. Stefanŭ Iozonŭ învĕţătorŭ dirigente, dela D-nii Nicolau Popŭ, Iosifŭ Muscanŭ primarŭ câte 1 fl., Stefanŭ Iozonŭ 60 cr., Ioanŭ Pandrea parochŭ, Elisie Sasu, Nic. Grozea, Toma Simŭ învĕţătorŭ câte 50 cr., Ioanŭ Grozea, Ioanŭ Iosifŭ Popa câte 20 cr. la olaltă 5 fl.

9. Reginulŭ-sasesc: colect. M. Onor. D-nŭ Ales. Ternoveanu administr. protop. dela M. St. D-ni: D-na Anastasia Ternoveanu, P. Barbu, Carolina Orbonaşŭ, Maria Lemeny câte 1 fl., Petru Botianu, Vasiliu Popŭ câte 50 cr. la olaltă 5 fl.

10. Lugoşiŭ: celect. Spect. D-nuCoriolanŭ Brediceanu adv., dela Illustritatea Sa Victorŭ Mihaly 3 fl., Coriolanŭ Brediceanu 1 fl., la olaltă 4 fl.

11. Rodna: colect. M. On. D. Gerasimu Domide parochŭ gr. cat. dela M St. D-nu Clemente Lupşiaiŭ 3 fl., Pantilimon Domide. Iosifŭ Bota, Dr. Alexandru Popă, Basiliu Groze parochŭ în Maierŭ câte 1 fl., Zaharie Popŭ, Ioh. Daicheudt, Katona Lukács, N. Porcius, Silv. Mureşianŭ, Ioanŭ Isipŭ, Georg. Kirschner, Ieronimŭ Slavoca, Gregoriu Hangea, Pamfiliu Grapini, Berciu câte 50 cr., Samson Reiter 20 cr. la olaltă 12 fl. 70 cr. (Va urma.)

705/polg.—1884

HIRDETMÉNY.

A Zernesti kir. jàràsbiróság részéröl ezennel közhirré tétetik, miszerint ügyvéd Puscarîu Jozsef által képviselt Sur'u János alsó Moecsi lakos telperesnek ismeretlen tartózkodása Zigarea Bucurŭ és Zigarea Buc. Maria szül. Garbacea Portai lakosnö alperesek elleni 400 frt. iránti sommás keresetének tárgyalására határnapul 1884 évi Iulius hó 16-ik napjának d. e. 8 órája e biróság elött kitüzetik.

Felhivatik ennélfogva ismeretlen tartózkodásu alperes, hogy ügyének czélszerü védelme iránt a részére gondnokul kinevezet ügyvéd Garoiu Miklos Zernesti lakost kellöen utasitsa, vagy a tárgyalásnál személyesen vagy más megbizott által jelentkezzék, mert különben mindezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonitsa.

Zernest 1884 évi Junius hó 6-án.

A kir. járásbiróság.
Penciu, járásbiró.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 17 Iunie st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6%	122.45	Bonurĭ croato-slavone	100.—
Rentă de aurŭ 4%	92.—	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.50
Rentă de hârtiă 5%	88.70	Imprumutulŭ cu premiu ung.	115.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	193.29	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	115.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96.90	Renta de hărtiă austriacă	80.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	118.75	Renta de arg. austr.	81.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	102.25	Renta de aurŭ austr.	102.10
Bonurĭ rurale ungare	101.75	Losurile din 1860	135 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50	Acţiunile băncei austro-ungare	858.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.75	Act. băncei de creditŭ ung.	310.
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.75	Act. băncei de creditŭ austr.	309.20
Bonurĭ rurale transilvane	101.75	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.76
		Napoleon-d'orĭ	9.66½
		Mărcĭ 100 imp. germ.	59.50
		Londra 10 Livres sterlinge	121.90

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 3 Iunie st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump.	94¼	vênd.	95¼
Renta rom. amort. (5%)	»	94⅞	»	95⅛
» convert. (6%)	»	98	»	100¾
Împr. oraş. Buc. (20 l.)	»	32	»	34½
Credit fonc. rural (7%)	»	102¼	»	106¼
» „ „ (5%)	„	92½	„	93½
» » urban (7%)	»	103½	»	104½
» » » (6%)	»	99⅛	»	100
» » » (5%)	»	90.⅝	»	91¼
Banca naţională a României	»	1432.	»	1435
Ac. de asig. Dacia-Rom.	»	336.	»	341½
« » » Naţională	»	235.	»	—
Aurŭ	»	3.64%	»	—.—
Bancnote austriace contra aurŭ	»	2.07.	»	2.09

Cursulŭ pieţei Braşovŭ
din 18 Iunie st. n. 1884.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.28	Vênd.	9.31
Argint românesc	»	9.20	»	9.25
Napoleon-d'orĭ	»	9.65	»	9.67
Lire turcescĭ	»	10.90	»	10.98
Imperialĭ	»	9.90	»	9.96
Galbenĭ	»	5 62	»	5.66
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.50
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere complete din „Gazetă„ dela 1 Ianuariu a. c. se mai află.

„GAZETA TRANSILVANIEI“

DIARŬ CUOTIDIANŬ.

Abonamente

se potŭ face la **1** şi **15** a fie-cărei lunĭ.

Pentru Austro-Ungaria pe anŭ . . . 12 fl. v. a.
„ „ „ 1/2 „ . . . 6 „ „
„ „ „ 1/4 „ . . . 3 „ „
Se acórdă abonamente şi lunare cu . . 1 „ „
Pentru România şi străinătate pe anŭ . 36 francĭ
„ „ „ „ 1/2 „ . 18 „
„ „ „ „ 1/4 „ . 9 „

Celŭ mai uşorŭ mijlocŭ de abonare este prin mandatŭ postalŭ. Abonamentele se plătescŭ înainte.

Rugămŭ pe domnii abonaţĭ sĕ binevoiéscă a ne da lămuritŭ adresa, ca trimiterea ḑiarului sĕ nu sufere nicĭ cea mai mică întârḑiere.

Tarifa anunciurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pag. a IV linia de 30 litere garmond fl.—cr. 6
Pentru inserţiunĭ şi reclame pag. a III linia à . „ —„ 10

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de 3— 4 orĭ 10%
„ „ „ 5— 8 „ 15%
„ „ „ 9—11 „ 20%
„ „ „ 12—15 „ 30%
„ „ „ 16—20 „ 40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ 50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Braşovŭ 1|13 Maiŭ 1884.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

12—30

AVISŬ.

BĂCĂNIA
MUNTEANŬ & MINCOVICĬ
BRAŞOVŬ, TUŞNADŬ.

Firma **Munteanŭ & Mincovicĭ** recomăndă on. publicŭ băcănia din „Têrgulŭ Flosului“ şi filiala lorŭ din „Strada Teatrului,“ fiindŭ bine asortate cu totŭ felulŭ de articole de coloniale, delicatese de vinurĭ străine şi indigene, precum şi cu totŭ felulŭ de **ape minerale**. Tot deodată aduce la cunoscinţa on. publicŭ, că cu începerea sesonului de băi (3/15 Iunie) a. c. va deschide érăşĭ **o Filială la Băile din Tuşnadŭ** (totŭ în vechiulŭ localŭ în casele D-lui Kanapassek).

Numita firmă crede că va satisface pe deplinŭ cerinţele on. publicŭ braşovénŭ şi ale on. óspeţĭ dela băi, atâtŭ prin calitatea mărfurilorŭ câtŭ şi prin preţurile sale moderate.

BĂCĂNIA
MUNTEANŬ & MINCOVICĬ
BRAŞOVŬ, TUŞNADŬ.

Tipografia Alexi Braşovŭ.